

۲۰۱۶/۰۲/۱۸

داکتر محمدآجان مرزی

تأثيرات سياسی و اقتصادی مهاجرين بالای کشور های اروپایی

مقدمه

در جریان سال گذشته میلادی بیشتر از یک میلیون مهاجر خواستار پناهندگی از سوریه، عراق، افغانستان و برخی از کشورهای اروپای شرقی به اروپای غربی به خصوص به آلمان آمدند. همراه با آن کشور های غرب یکبار دیگر متوجه مشکلات اقتصادی و اجتماعی کشورهای فقیر و جنگ زده شدند. درین کشور ها در مورد مهاجرین در سطح حکومت و بین مردم بحث های گوناگون برآه افتادند. برخی از کشورهای شرق اروپا چون مجارستان، لهستان و چک یا از قبولی این پناه جویان ابا میورزند و یا اینکه حاضر به پذیرفتن صرف پناه جویان مسیحی اند. در عین حال اطریش، آلمان و سویدن تعداد کثیر این پناهندگان را بدون در نظر داشت عقاید مذهبی شان پذیرفته و به آنها اجازه دخول به کشور هایشانرا دادند. از همین لحاظ به خصوص نخست وزیر آلمان انگیلا میرکل از جانب حزب خودش و برخی از سایر احزاب با مقاومت و انتقاد زیاد مواجه گردید.

مردم در برابر مهاجرین از یک سو آمادگی بی نظیر کمک و مساعدت از خود نشان میدهند و از جانب دیگر عکس العمل احزاب و سازمانهای افراطی در برابر شان کاملاً افراطی و مملو از تعصب های مذهبی است. در آلمان در طی ماههای گذشته بالای محل بود و باش مهاجرین حملات آتش افگنی و اشکال دیگر سو قصد ها انجام یافتند. خوشبختانه این حملات تا حد زیاد صرف زیان های مالی را باعث گردیدند.

سوال این است که آیا این مهاجرین بالای کشور های یاد شده صرف فشار مالی وارد می کنند و یا اینکه از آنها منافع اقتصادی هم بدست می آرند؟ من درین نوشته خود تلاش میورزم که به این سوال پاسخ دهم.

خلاصه

به خصوص احزاب و سازمانهای راست افراطی به این نظر اند که مهاجرین به فشار بالای بازار استخدام کشور های غربی از دیداد بخشیده، در برابر باشندگان کشور ها در بازار کار منحنیث رقیب عمل نموده، معاونت های رفاهی اجتماعی را که به دست می آرند به ضرر عایدات باشندگان این کشور ها تمام شده و بار اضافی بالای این کشور ها اند. اما در واقعیت شمار زیادی از ارقام معتبر اقتصادی به اثبات رسانیده اند که مهاجرین حد اقل در میان مدت و دراز مدت به کشورهای مهمان منافع اقتصادی را به بار می آرند. این کشور ها هم از نقطه از دیداد نیروی کار و هم از نگاه از دیداد عواید ملی و رشد اقتصاد ملی ازین حالت مستفید میگردند. این مهاجرین در قدم اول از دولت مساعدت مالی بدست می آرند و به این ترتیب در بازار داخلی تقاضا به محصولات و خدمات از دیداد می یابد. این مطلب به نوبه خود باعث از دیداد تولید و استخدام میشود.

کشور های اروپای غربی مشکلات دیموگرافیک هم دارند. به این معنی که رشد نفوس درین کشور ها آهسته و تا حدی هم منفی است، سطح تولدات پائین بوده و سهم اشخاص مسن در نفوس به صورت نسبی رو به افزایش است. به عبارت دیگر در اروپای غربی در سالهای آینده نفوس در مجموع و هم نفوس قادر به کار کم گردیده و کشور ها از نگاه نیروی کار با مشکلات مواجه خواهند شد. واضح است که این معاذیر با رشد و انکشاف تکنیک و با بلند رفتن مولدیت کار تا حدی رفع خواهند گردید. اما با وجود آن در آینده تقاضا به نیروی کار بیشتر خواهد بود.

مخارج و مفاد مهاجرین در اروپای غربی

بر مبنای سنجش های انستیتوت تحلیل های اقتصادی آلمان بنام ifo مخارج مجموعی مهاجرین در آلمان در سال ۲۰۱۵ در حدود ۲۱،۱ میلیارد یورو خواهند بود (فوکوس آن لاین منی، ۲۰۱۵). این رقم تقریباً برابر است با محصولات ناخالص داخلی افغانستان. به اساس سنجش های برخی دیگر اقتصاد دانان این مصارف در یک سال به تقریباً ۱۷ میلیارد یورو بالغ خواهند گردید (دی ویلت، ۲۰۱۵). ایالت های آلمان برای مهاجرین برای سال ۲۰۱۶ میلادی ۱۷ میلیارد یورو بودجه را پلان نموده اند (فوکوس آن لاین، ۲۰۱۵).

به اساس برخی از تحلیل ها مهاجرین بعد از مدت مدت پنج الی شش سال در بازار کار سهم گرفته میتوانند. با در نظر داشت این موضوع مخارج مهاجرین در سالهای آینده از دیداد خواهند یافت. اما باید گفت که از یک سو در میان

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليکني دليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خپر و لولئ

مهاجرین تعداد کثیر اشخاص به خصوص از سوریه موجود اند که بعد از یک مدت کوتاه به بازار کار شامل شده می‌توانند و از جانب دیگر اشخاص غیر مسلکی هم با داشتن برخی از شرایط بصورت فوری در کار های غیرمسلکی مشغول شده می‌توانند. اما قبل از بحث درین مورد باید گفت که همه ممالک اتحادیه اروپا توان مالی برابر با آلمان را در جهت پذیرش تعداد زیاد مهاجرین و تدارک شرایط مساعد معیشت به آنها ندارند.

سطح رشد کشور های عضو اتحادیه اروپا با همدیگر تفاوت زیاد دارد. بطور مثال عاید سرانه در آلمان در سال ۲۰۱۳ میلادی ۴۲۶۲۰ یورو بود در حالیکه در بلغاریا به ۱۵۲۲۰ یورو و در رومانیه به ۱۸۴۲۰ یورو بالغ میگردید. از همین سبب تعداد زیاد کشور های عضو اتحادیه اروپا از پذیرش مهاجرین امتناع میورزند. بنا بر مشکلات اقتصادی برخی از کشور های عضو پیشنهاد تقسیم مهاجرین بالای این کشور ها را قسمت اعظم این کشورها رد نمودند. این عده کشور ها به خصوص کشور های عضو از اروپای شرقی اند که سطح رشد اقتصادی شان پائین بوده، در زندگی باهمی با خارجیان تجربه کافی نداشته و در برابر اسلام موضع گیری متعصب دارند.

اقتصاد برخی دیگر کشور های عضو اتحادیه اروپا چون آلمان بصورت کوتاه و میان مدت تحت فشار مالی معضله مهاجرین قرار خواهد گرفت. این کشور ها در عین حال ازین حالت در میان مدت و دراز مدت مفاد اقتصادی بدست خواهند آورد. به این ارتباط یک مزیت مهم غیرمستقیم اقتصادی از دید مصرف در سکتور عامه میباشد. عموماً از دید مصارف دولتی از طریق بودجه انبساطی که دولت در حالات رکود از آن استفاده مینماید باعث رونق اقتصادی شده میتواند. بانک مرکزی اروپا همین اکنون ماهانه دهها میلیارد یورو را به خاطر رونق فعالیت اقتصادی و بیرون رفت از حالت رکود اقتصادی به بازار تزریق مینماید. کشور ها باید از طریق مصارف دولتی برای مهاجرین مواد خوراکی، لباس و محل بود و باش را تهیه نمایند. همراه با آن تقاضای مجموعی در اقتصاد ملی از دید می یابد که به نوبه خود باعث رشد سطح تولید و استخدام میشود. درین جا دیده میشود که اقتصاد ملی کشور ها بصورت کوتاه مدت نیز از بحران مهاجرین مفاد میبرند. در آلمان همین الان تعداد زیاد تصدی ها به استخدام مهاجرین علاقمندی نشان میدهند.

طوریکه قبلاً تذکر دادیم به خصوص کشور های اروپای غربی با مشکلات جدی دیموگرافیک مواجه اند، به این معنی که رشد نفوس درین کشور ها بطی بوده و ازین جهت در جریان دهه های آینده با چالش های جدی روبرو خواهند گردید. به اساس پیشبینی های سازمان ملل متحد تا سال ۲۰۵۰ میلادی نفوس در اروپا به استثنای روسیه ۸،۳ در صد کم خواهد گردید. این رقم بصورت مطلق ۴۹ میلیون تن خواهد بود. در جریان همین مدت زمان سهم اشخاص مسن تر از ۶۵ سال در نفوس از ۱۶ در صد به ۲۸ در صد ارتقا خواهد یافت (انسیتوت نفوس و پیشرفت - برلین، ۳، ۲۰۰۸). بر مبنای بررسی های انسیتوت نفوس و پیشرفت هر زن در اروپا در سال ۲۰۰۶ میلادی بصورت نسبی کمتر از ۱،۵ طفل داشت - روسیه درین احصائیه شامل نیست (۹، ۲۰۰۸)، در حالی که جهت نگهداشت یک سطح معین نفوس هر زن باید بصورت متوسط بیشتر از دو طفل داشته باشد.

بدین ترتیب اروپای غربی در آینده با معضله کمبود نیروی کار مواجه خواهد گردید. همین الان در تصدی های متوسط در آلمان کمبودی سه صد هزار نیروی کار مسلکی موجود است. از همین سبب سطح تولید تصدی ها بصورت نسبی پائین است. بر مبنای ارزیابی یک اداره مشورتی اقتصادی از سبب کمبودی نیروی کار به اقتصاد ملی آلمان سالانه ۴۶ میلیارد یورو ضرر وارد می آید (شپیگل آن لاین، ۲۰۱۶). درینجا باید باز هم خاطر نشان نمود که مهاجرین همه این جای کار ها را بصورت کوتاه مدت اشغال نموده نمیتوانند، زیرا که سطح تحصیلات مسلکی شان آنقدر بلند نیست که بتوانند درین جا ها مشغول به کار شوند. من درینجا به خاطری به این واقعیت اشاره نمودم تا روشن سازم که آلمان و سایر کشور های غربی در حال حاضر نیز با مشکلات نیروی کار مواجه بوده و این مشکلات در آینده بیشتر خواهند گردید. به اساس تحلیل گروه مشورتی بوستن (Boston Consulting Group (BCG امکان آن موجود است که در آینده در آلمان برای ۶،۱ تا ۷،۸ میلیون جای کار نیروی کار موجود نباشد و امکان آن میرود که اقتصاد کشور ازین جهت ۵۵۰ میلیارد یورو ضرر ببیند (روز نامه زود دویچی خایتونگ، ۲۰۱۵).

نتیجه گیری

از توضیحات فوق استنباط نموده میتوانیم که کشور های اروپایی به خصوص کشور های غربی عضو اتحادیه اروپا که با شکلی با حالت دیفلاسیون سردچار اند و خطر رکود اقتصادی در آنها دیده میشود تا یک اندازه بصورت کوتاه مدت از طریق از دید مصارف دولتی برای مهاجرین و به این ترتیب تامین رشد نسبی اقتصادی از بحران مهاجرین مفاد می برند. کشور های نامبرده با در نظر داشت مشکلات دیموگرافیک بطورت میان مدت و دراز مدت نیز ازین حالت مستفید میگردند.

د پانو شمیره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنالین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولۍ

اما باید در زمان تحلیل بحران مهاجرین در اروپا در پهلوی فکتور های اقتصادی عوامل سیاسی و اجتماعی را نیز در نظر بگیریم. مهاجرین از مناطق مختلف فرهنگی به اروپا می آیند و در مورد بسیاری از ارزش های اجتماعی نظر و عقیده متفاوت دارند. این موضوع در برخی از حالات باعث برخورد فرهنگ ها نیز گردیده و برای هر دو جانب مشکلات را ایجاد مینماید. به خصوص احزاب و سازمانهای افراطی از این حالت جهت دسترسی به منافع سیاسی شان سوء استفاده نموده و مردم را علیه مهاجرین به خصوص از کشورهای اسلامی به اعمال افراطی دعوت مینمایند. در چند ماه گذشته از همین سبب در آلمان حملات در برابر مهاجرین و محل بود و باش شان ازدیاد یافته اند. این گونه اعمال در جامعه از جانب نیروهای مترقی و دموکرات به وجه شدید محکوم میگرددند. معضله مهاجرین جوامع کشور های اروپای غربی را به دو قطب تقسیم نموده است. از یکطرف گروهی که در برابر مهاجرین بصورت جدی ابراز مخالفت نموده و خواستار برگرداندن هرچه زودتر شان به کشورهای شان اند و گروهی دیگر آنه از افراد اند که با مهاجرین کمک نموده و در تعداد زیاد سازمانهای مساعدتی بصورت داوطلبانه ایفای وظیفه مینمایند.

بحران مهاجرین در اروپا از نگاه سیاسی از یک سو تأثیرات مثبت و از جانب دیگر منفی را به میان آورده است. در جریان این بحران کشورهای عقب مانده و جنگ زده یکبار دیگر در محراق توجه کشورهای رشد یافته قرار گرفتند. این مسأله روشن گردید که عواقب ناگوار جنگ ها و عقب مانده اقتصادی، که تا حد زیاد کشورهای رشد یافته را عامل آن شمرده مینماییم، صرف به کشورهای جنگ زده و عقب مانده محدود نمی ماندند. این مشکلات و معضلات در حال حاضر از طریق بحران مهاجرین بالای کشورهای رشد یافته هم تأثیر مستقیم وارد می آورند. بدین ترتیب امکان آن موجود است که کشورهای رشد یافته روش و سیاست جیوپولیتیک شانرا تغییر داده، جهت دسترسی به مواد خام از برانداختن جنگ ها صرف نظر نموده و به کشورهای در حال رشد و فقیر در مناسبات اقتصادی بین المللی حقوق مساوی بدهند تا این کشور ها قادر به رشد اقتصادی و اجتماعی جوامع شان در شرایط صلح و امنیت گردند. اما درست نخواهد بود که کشورهای رشد یافته را یگانه مسوول عقب مانده اقتصادی و جنگ در کشورهای عقب مانده بدانیم. درین مشکلات رهبران و سیاستمداران کشورهای عقب مانده هم نقش دارند. اما از نظر من نقش کشورهای رشد یافته در ایجاد این معاذیر تعیین کننده است.

بحران مهاجرین در عین حال باعث تقویت موقف احزاب و سازمانهای افراطی میگردد. به اساس سوالپرسی های همگانی احزاب افراطی در کشورهای اروپائی روز تا روز تقویت یافته و تعداد هواخواهان شان زیاد میشود. سیاستمداران احزاب و سازمانهای دموکرات به خاطر جلوگیری از تقویت روز افزون احزاب و سازمان های افراطی در صدد آن اند که برای حل معضله مهاجرین راه های حل سیاسی و اقتصادی را جستجو نمایند. یکی از راه های عملی و مؤثر درین جهت از بین بردن دلایل مهاجرت در کشورهای عقب مانده و جنگ زده خواهد بود. این سیاستمداران برای حصول حمایت اتباع قوانین مهاجرت را تعدیل نموده و پناه جوئی را مشکل میسازند. به این ارتباط در ماههای گذشته در آلمان دو برنامه مربوط به پناهندگی تصویب گردیدند. برنامه دوم را صرف کابینه تصویب نموده و تا هنوز از جانب پارلمان و شورای ایالتی تصویب نگردیده است. بر مبنای این پروگرام ها شرایط پناه جوئی در آلمان سخت تر شده و محدودیت ها در برابر برگرداندن پناه جوئی که درخواست پناهندگی شان رد شده است به کشورهای شان کم گردیده اند. به این ارتباط وزیر امور داخله آلمان نیز در اوایل ماه فبروری به افغانستان سفر نمود تا در مورد حل این معضله با مسوولین افغانستان مذاکره نماید.

تا زمانیکه کشورهای رشد یافته برای حل مشکلات سیاسی و اقتصادی کشورهای عقب مانده و فقیر پلان های مؤثر را طرح و عملی ننمایند، برای دسترسی به مواد خام از برانداختن جنگها صرف نظر ننموده و در چهارچوب توأمیت ها و قرارداد های اقتصادی شان به منافع و خواسته های کشورهای عقب مانده توجه نکنند، بحران مهاجرت ها در جهان حل نگردیده و در آینده حاد تر خواهد شد.

منابع

۱- فوکس آن لاین منی، مصرف مهاجرین به آلمان ۲۱،۱ میلیارد یورو است، ۲۰۱۵،
(FOCUS Oline Money: Flüchtlinge kosten Deutschland 21,1 Milliarden Euro)
(در خط)، اینجا ببینید:

http://www.focus.de/finanzen/news/arbeitsmarkt/schaetzung-erhoecht-ifo-institut-fluechtlinge-kosten-deutschland-2015-21-1-milliarden-euro_id_5076366.html
(تاریخ دسترسی: ۲۵/۱/۲۰۱۶)

۲- دی ویلت، بحران مهاجرین یک بلیون یورو مخارج داشته میتواند، ۲۰۱۵،
(Die Welt: Flüchtlingskrise könnte eine Billion Euro kosten)
(در خط)، اینجا ببینید:

د پاپو شمیره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلېکنی د لېکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ

<http://www.welt.de/wirtschaft/article149234485/Fluechtlingskrise-koennte-fast-eine-Billion-Euro-kosten.html>
(تاریخ دسترسی: ۲۵/۱/۲۰۱۶)

۳- فوکوس آن لاین، ایالت ها برای مهاجرین ۱۷ میلیارد یورو پلان مینمایند، ۲۰۱۵،
(FOCUS Online:: Länder planen rund 17 Milliarden Euro ein)
(در خط)، اینجا ببینید:

http://www.focus.de/politik/deutschland/kaum-zuspruch-fuer-speziellen-soli-kosten-der-fluechtlingskrise-laender-planen-rund-17-milliarden-euro-fuer-2016-ein_id_5179095.html
(تاریخ دسترسی: ۲۵/۱/۲۰۱۶)

۴- انسٹیٹوت نفوس و پیشرفت - برلین ، آینده دیموگرافیک اروپا، ۲۰۰۸.
(Berlin-Institut für Bevölkerung und Entwicklung: Die demografische Zukunft von Europa)
(در خط)، اینجا ببینید:

http://www.berlin-institut.org/fileadmin/user_upload/Studien/Kurzfassung_Europa_d_sicher.pdf
(تاریخ دسترسی: ۲۵/۱/۲۰۱۶)

۵- مجله شپیگل آن لاین ، تصدی های متوسط از سبب کمبودی نیروی کار از کاهش فروشات هراس دارند، ۲۰۱۶.
(Spiegel Online: Mittelstand befürchtet Umsatzeinbußen wegen Fachkräftemangels)
(در خط)، اینجا ببینید:

<http://www.spiegel.de/wirtschaft/unternehmen/fachkraeftemangel-mittelstand-befuerchtet-umsatzeinbuessen-a-1073903.html>

(د لاسرسی نیته: ۲۷/۱/۲۰۱۶)

۶- روزنامه زود دویچی خایتونگ ، آلمان از سبب کمبودی نیروی کار با خطر پائین آمدن سطح رشد مواجه است ، ۲۰۱۶.
(Süddeutsche Zeitung: Deutschland droht Wachstumseinbruch durch fehlende Fachkräfte)
(در خط)، اینجا ببینید:

<http://www.sueddeutsche.de/wirtschaft/duestere-prognose-deutschland-droht-enormer-arbeitskraeftemangel-1.2499007>
(تاریخ دسترسی: ۲۵/۱/۲۰۱۶)

پایان

د پانو شمیره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ